

Wymagania edukacyjne - Historia
klasa 4

Ocena niedostateczna (1)	Uczennica/uczeń zna pojedyncze fakty, np. imię Mieszka I lub nazwę „Grunwald”, ale nie potrafi ich umiejscowić w czasie ani wyjaśnić ich znaczenia. Nie rozpoznaje podstawowych pojęć takich jak państwo, kronika, hymn. Na mapie nie potrafi wskazać terytorium pierwszych Piastów ani lokalnych zabytków. Nie odróżnia legendy (np. o Popielu) od wydarzeń historycznych.
Ocena dopuszczająca (2)	Uczennica/uczeń potrafi wymienić kilka wydarzeń w kolejności, np. chrzest Polski, koronację Bolesława Chrobrego, zjazd gnieźnieński. Rozpoznaje wybrane postacie: Mieszko I, św. Wojciech, Kazimierz Wielki. Wymienia symbole narodowe – godło, barwy, hymn – i podaje jedno święto narodowe. Potrafi wskazać lokalny zabytek albo osobę zasłużoną dla swojej miejscowości. Opowiada krótko o rodzinnej pamiętce, np. zdjęciu czy dokumencie.
Ocena dostateczna (3)	Uczennica/uczeń porządkuje wydarzenia średniowieczne: działalność Bolesława Krzywoustego, zasadę senioratu, lokacje miast. Wyjaśnia proste związki przyczynowo-skutkowe (np. chrzest Polski → przyjęcie chrześcijaństwa). Rozpoznaje elementy kultury: herby, zamki, katedry, kroniki. Potrafi opisać życie codzienne w średniowieczu – rycerzy, chłopów, mieszczan. Zna tradycje rodzinne i lokalne oraz potrafi nazwać kilka zabytków swojej okolicy. Rozróżnia rodzaje źródeł historycznych, np. kronikę, mapę, fotografię.
Ocena dobra (4)	Uczennica/uczeń umieszcza wydarzenia na osi czasu: koronację Bolesława Chrobrego, panowanie Kazimierza Wielkiego, unię polsko-litewską. Łączy je w ciągi przyczynowo-skutkowe (np. unia → zwycięstwo pod Grunwaldem). Potrafi porównać życie w Polsce i w Europie w średniowieczu. Zna bohaterów późniejszych epok: królową Jadwigę, Władysława Jagiełłę, Jana Zamoyskiego. Opowiada o symbolach narodowych i potrafi wytłumaczyć znaczenie świąt, np. 3 maja. Łączy wybrane zabytki z regionami Polski (np. Wawel – Kraków, Malbork – Pomorze). Potrafi opowiedzieć, jak pracuje historyk i jak mierzy się czas w historii.

ZESPÓŁ EDUKACYJNY NR 10

Ocena bardzo dobra (5)	Uczennica/uczeń wyjaśnia procesy długotrwałe: rozwój państwa, lokacje miast, rolę Kościoła. Potrafi ocenić postawy postaci historycznych, np. Kazimierza Wielkiego czy królowej Jadwigi. Wskazuje znaczenie unii polsko-litewskiej i bitwy pod Grunwaldem. Zna bohaterów kolejnych epok: Jana III Sobieskiego, Tadeusza Kościuszkę, Józefa Wybickiego, Marię Skłodowską-Curie. Potrafi omówić znaczenie hymnu narodowego, wskazać jego autora i kontekst historyczny. Samodzielnie korzysta z map, kronik czy ilustracji, aby formułować własne opinie.
Ocena celująca (6)	Uczennica/uczeń swobodnie operuje chronologią – potrafi zestawić początki państwa Piastów z wydarzeniami w Europie, a dzieje nowożytnej Polski porównać z sąsiednimi krajami. Interpretuje źródła: fragmenty kronik, pamiętników, ikonografię, pamiątki rodzinne. Formułuje pogłębione oceny wydarzeń i postaci – od Mieszka I i Kazimierza Wielkiego po Józefa Piłsudskiego, Witolda Pileckiego, Danutę Siedzikówną „Inkę” czy Jana Pawła II. Rozumie znaczenie takich zjawisk jak „Solidarność” i budowa Gdyni. Tworzy rozbudowaną narrację historyczną, w której łączy fakty, procesy i refleksję nad dziedzictwem kulturowym. Może przygotować projekt – np. wywiad o lokalnej historii, prezentację o bohaterach narodowych albo opis rodzinnych pamiątek – pokazując zrozumienie historii w różnych wymiarach.